

Asia: VN/31464/2023

Lausuntopyyntö ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista annettujen valtioneuvoston asetusten muuttamisesta

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksu

Lausuntonne yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksun korottamisesta 45 euroon opintopisteeltä (nykyisin 15 euroa/opintopiste). Jatkossakin korkeakoulu voi päättää myös tätä matalammasta hinnoittelusta tai täysin maksuttomasta tarjonnasta.

Sivistysala ry (jatkossa Sivista) pitää hyvänä sitä, että korkeakouluilla on mahdollisuus nostaa avoimen yliopiston maksuja enintään 45 euroon opintopisteeltä. Tämä mahdollistaa korkeakouluille kustannustehokkaamman avoimen yliopiston toiminnan sekä hinnoittelun, jossa voidaan ottaa huomioon koulutusalojen tai -kokonaisuuksien erilainen kustannustaso. Uudistus mahdollistaa myös jossain määrin avoimen korkeakouluopintojen sisältöjen kehittämisen tai laajentamisen.

Samalla on kuitenkin erinomaista, että avointa korkeakouluopetusta on mahdollista tarjota edullisemmin tai jopa maksuttomana, mikäli se on koulutusalan tai yhteiskunnan kannalta perusteltua.

On kuitenkin huomioitava riskinä se, että maksujen nousu saattaa ohjata kansalaisia hakeutumaan maksuttomaan tutkintokoulutukseen, mikäli avoimen kautta opiskelu tulee saavuttamattomaksi ja siten jopa lisäämään koulutuksen kasautumista. Toisaalta avoimen väylä olisi edelleen hinnaltaan keskimäärin halvempi tapa saada lisäpäätevöitymistä tai jopa tutkinto verrattuna täysin kaupalliseen koulutustarjontaan kotimaassa tai ulkomailla.

Lisääajan hakemista ja uudelleenkirjautumista koskevat maksut yliopistoissa

Lausuntonne yliopistojen maksuasetukseen ehdotetuista em. muutoksista.

Yliopistojen osalta asetukseen ehdotetaan myös lisättäväksi opiskeluoikeuteen myönnettävän lisäajan hakemista koskeva 50 euron suuruinen maksu - vastaavasti kuin ammattikorkeakouluissa. Sivista pitää esitystä perusteltuna.

Lisäksi lukuvuosi-ilmoittautumisen laiminlyönnin jälkeistä ns. uudelleenkirjautumismaksua ehdotetaan korotettavaksi 35 eurosta 50 euroon. Sivista pitää maksun nostamista myös perusteltuna.

Perusteltua on myös vanhentuneeseen lainsäädäntöön liittyneiden maksujen poisto yliopistojen ko. asetuksesta.

Avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen liittyvät kehittämistarpeet

Muu palautteenne ehdotuksista? Mitä muita kehittämistarpeita näette liittyvän avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen?

Ehdotettu avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksun korotus on tarpeellinen, sillä nykytilanteessa avoimen opetuksen tarjonta voi olla korkeakoululle tappiollista. Sivista esittää, että avoimen korkeakouluopetuksen hintasääntelystä luovuttaisiin kokonaan ja korkeakouluille annettaisiin lupa itse hinnoitella avoin korkeakouluopetus.

Korkeakoulun tulisi voida myös myöntää tutkinto avoimessa korkeakoulussa suoritettujen opintojen perusteella. Näin vähennettäisiin painetta hakeutua suorittamaan toista samantasoista korkeakoulututkintoa opiskelijavalinnan reittiä.

Vaikutusarviontia tarkentavat kysymykset korkeakouluille

1. Kuvatkaa korkeakoulunne nykyinen avoimen korkeakouluopetuksen hinnoittelukäytäntö.

-

2. Miten arvoitte asetusmuutoksen vaikuttavan hinnoittelukäytäntöönne?

-

3. Miten arvioitte asetusmuutoksen mahdollistaman uuden enimmäismaksun vaikuttavan avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaanne eri koulutusaloilla? Mille uusille aloille arvioitte enimmäismaksun nostamisesta johtuen käynnistävänne avointa korkeakouluopetustarjontaa?

-

4. Mitä vaikutuksia arvioitte enimmäismaksun nostamisella olevan avoimen väylän opintoihinne / polkuopintoihinne (esim. suoritusmäärät, kriteerit, hinnoittelu)?

-

Tuovinen Paula
Sivistysala ry